

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestöyhteistyön vuorovaikutusmalli

Silja Lindblad, vuorovaikutusasiantuntija
Anniina Riikonen, vuorovaikutusasiantuntija

2024

Helsinki

Sisältö

1. Taustoitus

1. Mihin järjestöyhteistyö kytkeytyy?

2. Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

1. Mitä järjestöyhteistyö edellyttää?
2. Järjestöyhteistyön koordinointi ja yhteistyöhön hakeutuminen
3. Järjestöt teemoittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

3. Järjestöyhteistyön vuorovaikutusmalli

1. Esiopetus ja leikkipuistot (suomen- ja ruotsinkielinen palvelukokonaisuus)
2. Perusopetus (suomen- ja ruotsinkielinen palvelukokonaisuus)
3. Toinen aste ja vapaa sivistystyö (suomen- ja ruotsinkielinen palvelukokonaisuus)
4. Muita yhteistyömuotoja

4. Yhteyshenkilöt ja ajankohtaista Kaskon järjestöyhteistyössä

5. Yhteenveto ja liitteet

1. Taustoitus

1.1. Mihin järjestöyhteistyö kytkeytyy?

Järjestöjen ja Helsingin kumppanuus

Järjestöt, yhdistykset ja säätiöt ovat Helsingille tärkeitä kumppaneita. Järjestöjen kautta helsinkiläiset osallistuvat ja ovat osallisina rakentamassa kaupunkia, jossa jokainen voi elää oman näköistään elämää ja toimivaa arkea.

Helsinki tukee järjestöjen toimintaedellytyksiä avustuksien lisäksi myös tarjoamalla tiloja kaupunkilaisten ja järjestöjen käyttöön.

Helsingissä toimii järjestöneuvottelukunta, joka kokoaa säännöllisesti luottamushenkilöitä ja järjestöjä yhteisen pöydän ääreen. Järjestöneuvottelukunta perustettiin 2023 ja sen toimintaa voi seurata verkkosivuilta. Helsinki järjestää myös avoimia tilaisuuksia järjestöjen ja kaupungin sekä järjestöjen välisen yhteistyön vahvistamiseksi.

Tavoitteena on syventää Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistä ymmärrystä järjestöyhteistyön tavoitteista ja rakenteista.

Osallisuus ja järjestöt

Järjestöyhteistyön edistäminen kytkeytyy Helsingin kaupungin osallisuuden periaatteiden edistämiseen. Periaatteet ovat yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntämiseen, omaehtoisen toiminnan mahdollistamiseen ja yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luomiseen.

2. Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

2.1. Mitä järjestyhteistyö edellyttää?

Järjestöiltä edellytetään:

- **Lainsäädännön noudattamista ja rikosrekisteriote**, jos toimii alaikäisten kanssa suorassa vuorovaikutuksessa
- Toimijoiden sitoutuminen [eettisiin periaatteisiin](#) ja kasvatuskumppanuuteen
- Sopimuksen laadintaa: määritellään mm. palvelun järjestämisestä, toiminnan sisällöistä, talouden vastuista, tilankäytöstä, asiakasmaksukäytännöistä, tiedottamisesta, koulu- ja oppilaitosyhteistyöstä sekä osapuolien vastuista ja velvollisuuksista.
- Toiminnalla edistetään Kaskon hyvinvoinnin edistämisen periaatteita (kts. seuraava dia)

Toimialalta edellytetään:

- Johdon sitoutuminen tukee järjestyhteistyötä
- Järjestöjä tuetaan ja järjestöjen henkilöstöä koulutetaan
- Sopimuksen laadintaa
- Ohjataan järjestöjen palveluihin
- Varmistetaan järjestöjen kuuleminen palvelujen kehittämisessä ja tuottamisessa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintaa velvoittaa:

- **Kuntalaki velvoittaa kuntaa** huolehtimaan siitä, että sen tuottamat palvelut ja sen kumppanien tuottamat palvelut ovat turvallisia.
- Esimerkiksi perusopetuksen iltapäiväkerhotoiminnassa kunta vastaa siitä, että toiminta on turvallista lapsille ja että toiminnan kumppanit noudattavat **turvallisuusvaatimuksia**.
- Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimipaikoissa esihenkilö arvioi turvallisuuden toteutumista paikan päällä yksikötasolla.

Järjestötoiminnan yhteys hyvinvoinnin painopisteisiin ja tavoitteisiin

Hyvinvoinnin painopisteet:

- Turvallinen oppimisympäristö
- Yksinäisyyden tavoitteellinen ehkäiseminen
- Yhteisöllisyyden ja myötätuntoisen vuorovaikutuksen vahvistaminen

Esi- ja perusopetuksen tavoitteet

- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen
- Kiusaamisen ehkäisy
- Kouluun kiinnittyminen ja läsnäolon tukeminen
- Yhteistyö huoltajien kanssa

Toisen asteen tavoitteet

- Opiskelukyvyn ja tulevaisuuden työkyvyn vahvistaminen
- Opiskelijoiden hyvinvointi- ja vuorovaikutusosaaminen
- Yhteistyö huoltajien kanssa

2.2. Järjestöyhteistyön koordinointi ja yhteistyöhön hakeutuminen

- Kaskossa tehdään järjestöyhteistyötä sekä toimialan hallinnon tasolta että suoraan toimipisteiden kanssa paikallisesti
- **Toimialataso**
 - Keskitetty toimialatasoinen koordinointi on käytössä koululaisten iltapäivätoiminnan osalta ja vapaan sivistystyön avustusten osalta
 - Suomen harrastamisen mallissa toimii toimialalla koordinaattoreina, jotka tukevat vuorovaikutuksessa järjestöjen ja toimipisteiden välillä
 - Toimialatasolta koordinoitun järjestöyhteistyön kumppaneiden turvallisuuden selvittämisestä vastaa toimiala
- **Yksikkötaso**
 - Yhteystyökuviot toimipisteiden kanssa sovitaan tavanomaisesti suoraan toimipisteen rehtorin tai johtajan kanssa.
 - Yksikkötasolta koordinoitun järjestöyhteistyön kumppaneiden turvallisuuden selvittämisestä vastaa yksikön esihenkilö, jonka kanssa yhteistyöstä on sovittu.

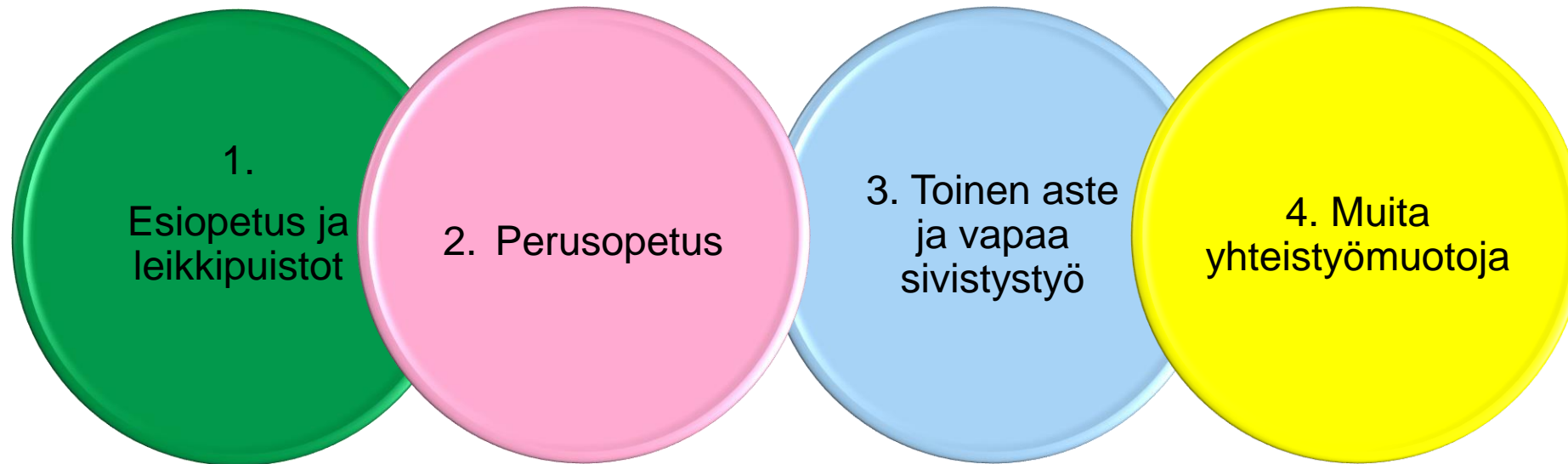
2.3. Järjestöt teemoittain kasvatukseen ja koulutuksen toimialalla

- **Hyvinvointi ja terveyst:** Nyyti ry, Mieli ry, HelsinkiMissio, Ehyt ry
- **Turvallisuus ja kiusaamisen ehkäisy:** Nuorten turvakodit
- **Harrastukset ja vapaa-aika:** Harrastamisen Suomen mallin järjestöt, ip-toiminta, Movement ry, Föreningen Luckan
- **Vanhempain-järjestöt ja perhejärjestöt:** Vanhempainliitto, vanhempain-yhdistykset, MLL, Hem och skolan, Helvary
- **Maahanmuuttaja-järjestöt:** African care, Suomen Pakolaisapu, Somaliliitto, Iny Ry
- **Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja kehitysyhteistyö:** Unicef, Seta ry, Plan International Suomi, SPR
- **Opiskelutaidot** Esim. SPR:n läksykerhot, lukumummotoiminta
- **Nuorten palvelut:** Tyttöjen talo, Poikien talo, Walkers

3. Järjestöyhteistyön vuorovaikutusmalli

3. Järjestöyhteistyön vuorovaikutusmalli koko toimialalla

1. Esiopetus (suomen- ja ruotsinkielinen) ja leikkipuistot
2. Perusopetus (suomen- ja ruotsinkielinen)
3. Toinen aste ja vapaa sivistystyö (suomen- ja ruotsinkielinen)
4. Muita yhteistyömuotoja

3.1. Esiopetus (suomen- ja ruotsinkielinen) ja leikkipuistot

Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö: varhaiskasvatus, esiopetus ja leikkipuistot

Millaista järjestöyhteistyötä?

- Varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja leikkipuistoissa tehdään erityisesti vapaa-ajan toimintaan (harrastus-, liikunta- ja kerhotoiminta) liittyvää järjestöyhteistyötä. Yksiköt tekevät myös mm. palvelutalojen kanssa yhteistyötä.
- Leikkipuistot tekevät yhteistyötä mm. seuraavien toimijoiden kanssa: MLL paikallisyhdistykset, Uudenmaan Martat, Helsinki Missio, Kantoliinayhdistys, Lions, Kaupunginosa seurat, Vauva Suomi

Mikä toimii?

- Järjestöyhteistyön kautta pienille lapsille avautuu mahdollisuuksia esimerkiksi lajikokeiluihin ja toimintaan, johon ei välttämättä muuten olisi mahdollisuutta.

Kuva: Maija Astikainen

Helsinki

Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja leikkipuistoissa

Mitä parannettavaa?

- Yhteistyö toimii, mutta viestinnällä järjestöyhteistyöstä voisi saada vielä enemmän hyötyjä (esim. iltapäiväjärjestöyhteistyöstä sekä perhetoiminnasta ja lasten kerhoista tiedottamiseen tärkeää satsata, jotta kaikilla perheillä olisi varmasti näistä mahdollisuus saada tietoa)

Huom! Yksiköiden tekemän järjestöyhteistyö on todennäköisesti monipuolisempaa, kuin malliin on ollut mahdollista kuvata. Tietoja yksiköiden omasta, suoraan järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä on hallinnon tasolta ollut haastava kartoittaa.

Kuva: Maija Astikainen

3.2. Esimerkkejä leikkipuistojen ja varhaiskasvatuksen järjestöyhteistyöstä

Yhteistyö Sillat ry:n kanssa: Yhdistyksen toiminta suuntautuu erityisesti Länsi-Helsingin suunnalle. Sillat ry toimii läheisessä yhteistyössä paikallisten asukas- ja nuorisotilojen (erityisesti Kannelmäki, Malminkartano, Lassila) ja leikkipuistojen kanssa. Yhteistyössä painottuu niin sisällöllinen kuin tilayhteistyö etenkin **Pidä huolta itsestäsi äiti-hankkeen** tiimoilta.

Sillat ry:n yhteistyökumppaneina toimivat myös alueen koulut ja päiväkodit sekä muut lapsiperheiden kokonaisvaltaiseen tukemiseen suuntaavat palvelut. Sillat ry:n kumppaneita ovat myös Helsingin kaupungin hankkeet, kuten **moniääninen Helsinki**.

3.2. Perusopetus (suomen- ja ruotsinkielinen)

3.2. Perusopetuksen järjestöyhteistyö

Kaskossa tehdään järjestöyhteistyötä sekä toimialan hallinnon tasolta että suoraan toimipisteiden kanssa paikallisesti

Toimialataso

- Keskitetty toimialatasoinen koordinointi on käytössä koululaisten iltapäivätoiminnan osalta ja vapaan sivistystyön avustusten osalta
- Suomen harrastamisen mallissa toimii toimialalla koordinaattoreina, jotka tukevat vuorovaikutuksessa järjestöjen ja toimipisteiden välillä
- Toimialatasolta koordinoitun järjestöyhteistyön kumppaneiden turvallisuuden selvittämisestä vastaa toimiala

Yksikkötaso

- Yhteystyökuviot toimipisteiden kanssa sovitaan tavanomaisesti suoraan toimipisteen rehtorin tai johtajan kanssa.
- Yksikkötasolta koordinoitun järjestöyhteistyön kumppaneiden turvallisuuden selvittämisestä vastaa yksikön esihenkilö, jonka kanssa yhteistyöstä on sovittu.
- Toimipisteiden tekemän järjestöyhteistyö on todennäköisempi monipuolisempaa, kuin malliin on ollut mahdollista kuvata. Tietoja toimipisteiden omasta, suoraan järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä on hallinnon tasolta haastava kartoittaa.

3.2. Yksikkötasolla tapahtuva järjestöyhteistyö perusopetuksessa

Millaista järjestöyhteistyötä?

- Perusopetuksessa järjestöjen kanssa tehdään yhteistyötä mm. vapaa-ajan toimintaan (harrastus-, liikunta- ja kerhotoiminta), iltapäivätoimintaan (ml. läksykerhot) ja nuorisotoimintaan liittyvää järjestöyhteistyötä. Yhteistyötä tehdään myös maahanmuuttajajärjestöjen, asukasyhdistysten ja vanhempainyhdistysten kanssa.
- Vanhempainyhdistyksiä toimii useissa kouluissa, mutta ei kaikissa. Yhdistysten aktiivisuus vaihtelee kouluittain.
- **Harrastamisen Suomen mallissa** toimialalla työskentelee koordinaattoreita, jotka tukena järjestöyhteistyössä, mutta yhteistyötä osin myös suoraan koulujen kanssa.
- Harrastamisen Suomen mallia esitellään tarkemmin **marraskuussa 2024** projektipäällikkö Irma Sippolan toimesta.

Mikä toimii?

- Mahdollisuus monialaiseen yhteistyöhön
- Kasvokkaiset tapaamiset hyviä vuorovaikutuksessa

Helsinki

Kuva: Maija Astikainen

3.2. Yksikkötasolla tapahtuva järjestöyhteistyö perusopetuksessa: Mitä parannettavaa? 1/2

Mitä parannettavaa?

- Yhteydenottojen hallinnointi koulun päästä vaatii aikaa, jota ei ole, vaikka yhteistyö nähdäänkin tärkeänä: Järjestöjen on haastava tehdä yhteistyötä koulujen kanssa, jos koulut näkevät järjestötoimijat ylimääräisenä työnä
- Yhteydenpito seurojen vetäjiin suoraan haastavaa: vuorovaikutus etenee seuran kautta, eikä välttämättä ohjaajan kanssa suoraan
- Onnistunut vuorovaikutus vaatisi säännöllisempää yhteistyötä seuran ja koulun yhteystahon kanssa, muutoin ongelmatilanteissa ongelmanratkaisu saattaa jäädä opettajan vastuulle

3.2. Yksikkötasolla tapahtuva järjestöyhteistyö perusopetuksessa: Mitä parannettavaa? 2/2

Mitä parannettavaa?

- yhteystietolistan järjestöistä, joiden kanssa voisi tehdä yhteistyötä?
Tähän listaan olisi valittu vain sellaisia järjestöjä, jotka eivät ole esim. poliittisia. Kouluilla ei taustatarkastuksiin välttämättä aikaa.
- Vanhempien osallisuuden edistämiseksi tulisi varmistaa riittävällä tuella ja uusilla toimintamuodoilla, jotta jatkossakin vanhempainyhdistystoiminta pysyy houkuttelevana erilaisille huoltajille.

3.2. Perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustukset

- Kasvatus- ja koulutuslautakunta myöntää **avustusta** perusopetuslain mukaiseen **koululaisten iltapäivätoimintaan**.
- Avustusta haetaan kerran vuodessa kaupungin yhteiskuulutuksessa ilmoitettuna aikana.
- Miten mukaan yhteistyöhön?
 - Kuulutuksessa ohjeistetaan yhteistyöstä
 - Suoraan tiedusteluja puhelimitse ja sähköpostilla perusopetuksen palvelupäällikölle ja iltapäivätoiminnan aluekoordinaattoreille
- **Vuonna avustusbudjetti 2024** Iltapäivätoiminnan palveluntuottajille: **13 109 000 €** (sisältää toiminta-avustukset, lisäavustukset ja asiakasmaksuhuojennuksiin liittyvät maksukompensaatiot)
- Avustusten saajille 2 x vuodessa infotilaisuudet, joissa ohjeistusta avustusmäärärahojen käytöstä, avustusten hakemisesta ja maksuhuojennuksista.
- Lukuvuosi alkaa yhteisellä Starttipäivällä, lisäksi kasko tarjoaa esihenkilöille ja ohjaajille ip-toimintaan liittyviä koulutuksia lukuvuoden aikana 2-3 koulutusta, yhteistyötapaamisia liittyen lasten valintaa ip-ryhmiin sekä alueelliset iltapäivätoiminnan ohjaajien verkostotapaamiset 2 kertaa lukuvuodessa.

3.2. Muut avustukset

- Iltapäivätoiminnan avustusten lisäksi talousarviossa on korvamerkitty avustus perusopetuksen osalta myös Helvarylle, joka edistää kodin ja koulun yhteistyötä
- Kaskon piirissä toimii myös järjestöjä, jotka saavat rahoitusta muualta kuin Kaskolta, kuten Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskuksesta (STEA)

3.2. Esimerkkejä perusopetuksen järjestöyhteistyöstä

- **Planin Matkalla-hanke:** Matkalla -hankkeessa tuetaan nuorten elämää laaja-alaisesti kolmessa teemassa: koulutus, työelämä ja vapaa-aika. Hankkeen kohderyhmä on oppivelvollisuuden loppupuolella Suomeen muuttaneet nuoret. Nuoret ovat pääosin 9-luokalla. Hankkeessa toimitaan myös nuorten huoltajien kanssa. Hankkeen kesto on yksi vuosi ja ryhmät kootaan syksyisin yhteistyössä koulujen kanssa. Hanketta rahoittaa STEA.
- **Roihe-seuran & Herttoniemenrannan ala-asteen koulun yhteistyö Suomi-Syyria –seuran, Suomen venäjänkieliset ry:n ja Mellunkylän moskeijan kanssa:** Huoltajille järjestetään järjestöyhteistyön avulla esim. eri kieli- ja kulttuuriryhmien cafen, jossa opetetaan huoltajilla Wilman käyttöä ja konkreettisia asioita koulunkäynnistä Suomessa
- **Movement ry:** Movement tarjoaa monipuolista harrastus- ja liikunnallista toimintaa nuorille koulun jälkeen. Movement ry:n toiminta on alkanut Pikkuhuopalahdesta ja laajentunut ajan kuluessa Kannelmäen alueelle. Järjestöyhteistyö on mahdollistanut nuorille entistä laajemmat harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet sekä edistänyt alueen yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Nuoret ovat myös mukana tekemässä päätöksiä ja luomassa sisältöä toimintaan.

3.3. Toinen aste ja vapaa sivistystyö (suomen- ja ruotsinkielinen)

3.3. Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö: Lukiot ja ammatillinen koulutus

Kuva: Maija Astikainen

Helsinki

Millaista yhteistyötä? (1/2)

- Järjestöt tukevat toisen asteen opiskelijoita mm. Opiskelukyvyn ja tulevaisuudentyökyvyn vahvistamisessa, opiskelijoiden hyvinvointi- ja vuorovaikutusosaamisen kehittämässä sekä yhteistyössä huoltajien kanssa.
- Järjestöjen toiminta oppilaitosten ulkopuolella on opiskelijoille tärkeää ja antaa heille harrastusten ja neuvonnan lisäksi tunteen osallisuudesta ja usein myös mahdollisuuden vaikuttaa.
- Yksinäisyyden ehkäisyssä tehdään järjestöyhteistyötä mm. **Helsinki Mission, SPR:n ja Mieli ry:n** kanssa
- Turvallisuusteeman vahvistamisessa tehdään järjestöyhteistyötä lähisuhdeväkivallan ehkäisyssä sekä ehkäisevässä päihdetyössä: **Sovittelutoiminta, Walkers-, Kurvi-, K0- sekä Aseman lapset** -järjestöjen kanssa
- Järjestöyhteistyö perustuu tunnistettuihin ilmiöihin ja niihin pyydetään järjestöjä vastaamaan

3.3. Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö: Lukiot ja ammatillinen koulutus

Millaista yhteistyötä? (2/2)

- Yhteydenpito järjestöihin kulkee johtavien kuraattorien kautta, pitää 1-2 krt/vuodessa tapaamisia
- Onnistunut vuorovaikutus vaatisi säännöllisempää yhteistyötä ja oppilaitoskohtaisia eroja on paljon
- Yhteistyötä tehdään esim. hyvinvointikahviloiden toiminnan yhteydessä
- Stadin AO:ssa järjestetään kesällä järjestöjen Meet & Greet –tapahtuma

Kuva: Maija Astikainen

3.3. Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö palvelukokonaisuuksissa: Vapaa sivistystyö

Kuva: Antti Nikkanen

Vapaa sivistystyö

- Vapaan sivistystyön puolella on useita järjestöjä, joiden kanssa yhteistyötä tehdään: yhteistyökursseja (sisältöä suunnitellaan yhdessä järjestön kanssa, ja järjestö markkinoi kurssia omille asiakkailleen, kurssi voi olla työväenopiston tai järjestön tiloissa), tiedotusta ja viestintää palveluista ja kursseista molempiin suuntiin, KOTIVA- ja luku- ja kirjoitustaidon koulutuksissa, joihin sisältyy ryhmä- ja yksilöohjausta, asiakkaita ohjataan (myös) järjestöjen tarjoamien palveluiden piiriin.
- Helsingin kaupungin vapaan sivistystyön päällikkö ja rehtori Ville Ylikahri toimii Kansalaisopistojen liiton varapuheenjohtajana. Teemme tiivistä yhteistyötä kaikkien vapaan sivistystyön järjestöjen kanssa.
- Ruotsinkielinen Arbis kuuluu Bildningsalliansen -järjestöön.
- **Vapaa sivistystyö ry** <https://peda.net/yhdistykset/vst>
- Vapaa Sivistystyö ry (VST) – Fritt Bildningsarbete rf on vapaata sivistystyötä tekevien oppilaitosten ja niiden valtakunnallisten keskusjärjestöjen yhteistyöjärjestö.

3.3. Vapaan sivistystyön avustukset

- **Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala myöntää avustusta vapaaseen sivistystyöhön.** Avustusta haetaan kerran vuodessa kaupungin yhteiskuulutuksessa ilmoitettuna aikana.
- Miten mukaan yhteistyöhön?
 - Kuulutukset <https://www.hel.fi/static/kanslia/avustuskuulutus-2023.pdf>
 - Vapaan sivistystyön nettisivuilla julkaistaan avustushaun alkaessa teema, johon seuraavan vuoden avustus tulee kohdentaa (kerrotaan avustuskuulutuksessa). Esimerkiksi vuoden 2025 vapaan sivistystyön avustusten teemoina ovat **kotoutumisen tukeminen ja senioriväestön aktivoiminen** (lautakunta päättänyt vuoden 2024 avustusten myöntämisen yhteydessä).
- **Vuonna avustusbudjetti 2024** vapaan sivistystyön toimijoille oli **80 000 €**
- Avustusten saajille 2 x vuodessa infotilaisuudet, jossa käydään läpi toiminnan puolta sekä avustusmääräraha
- Viestintä pääsääntöisesti sähköpostilla, jo olemassa oleville avustusten saajille
- Avustukset
- Talousarviossa on vapaan sivistystyön osalta lisäksi korvamerkittynä avustukset Kesäyliopistosäätiölle (siirtyi Kansliasta vuoden 2024 alussa) sekä HERO ry:lle.

3.2. Esimerkkejä toisen asteen ja vapaan sivistystyön järjestöyhteistyöstä

- **Toinen aste:**

- HelsinkiMission **School to belong** –hanke: auttaa oppilaitosyhteisöä tunnistamaan ja lievittämään nuorten kokemaa yksinäisyyttä sekä tarjoaa työkaluja yksinäisyyteen puuttumiseen (hanke on suunnattu myös yläasteen kouluille)
- **Ehkäisevän päihdetyön viikkoa** toteuttaa järjestöverkosto, jotka koordinoi EHYT ry. Vuosittain järjestettävän teemaviikon tavoitteena on tukea sote-alan ammattilaisia, vahvistaa puheeksioton käytäntöjä, lisätä päihteisiin liittyvää tietoutta sekä edistää päihteettömiä elintapoja ja päihdeongelmista kärsivien kansalaisten oikeuksia. Ehkäisevän päihdetyönviikko on ollut teemana mm. Hyvinvointikahvilatoiminnassa.

- **Työväenopisto:**

- **Kotiva**-opetuksen yhteydessä tehdään kattavasti yhteistyötä järjestöjen kanssa. Kotiva-opetuksessa opetetaan maahan muuttaneille esimerkiksi suomenkieltä ja yhteiskuntataitoja.
- **OSAAVA-hanke:** Työväenopisto järjestää maahan muuttaneille koulutusta perus- ja digitaitojen vahvistamiseksi. Opetusta räätälöidään yhteistyössä eri organisaatioiden ja järjestökumppaneiden kanssa.

- **Arbis:** pitkäaikaista yhteistyötä mm. **Seniornätverket & Grund: Norr om Stan rf**

3.4. Muita yhteistyömuotoja

3.4. Muita yhteistyömuotoja, tilat

Tilojen asukaskäyttöä kehitetään ympäri kaupunkia. Näin tuetaan vapaata kansalais- ja järjestötoimintaa sekä lisätään kaupungin elinvoimaisuutta. Asukaskäyttöön tarkoitettujen tilojen varauskäytännöt, varausjärjestelmät ja tilojen hinnoittelu vaihtelevat toimialoittain ja palveluittain. Käytössä on useita eri järjestelmiä ja täytettäviä varauslomakkeita. Kehitteillä on kaupunkiyhteinen tilavarauspalvelu, jonka tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille yhtenäinen asiakaskokemus tilojen varaamisesta.

- [Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet](#): Toimiala mukana osana tätä laajempaa kehittämistä
- koulujen tiloissa toimii iltapäiväkerhot, Suomen mallin harrastusryhmät, ja tilojen iltatoiminnan käyttöä selvitetään (KUVA)
 - Ennen klo 17 tapahtuva toiminta: rehtori voi luovuttaa tiloja käyttöön
- [Tilavaraukset | Helsingin kaupunki](#)
- [Tilavarauspalvelu \(hel.fi\)](#): Palvelun lopullinen osoite tulee olemaan varaamo.hel.fi (linkki vie ulkoiseen palveluun), kun kaikki tilat on siirretty uuteen järjestelmään.
 - Koulujen tilat varattavissa TIMMI-palvelun kautta (klo 17 jälkeen)
 - Leikki puistot varattavissa suoraan ko. yksikön kautta, jatkossa Varaamon kautta
 - Käyttö on maksutonta, kun kyseessä on nk omavalvontakohde.
 - Kaikki muut tilat ovat kaikille toimijoille maksullisia, koska joudutaan tilaamaan valvonta
- HEKA:n talotoimikuntien ja vanhempain-toimikuntien yhteistyön pilotoinnin suunnittelu

3.4. Muita yhteistyömuotoja, vaikuttavuus

- **Järjestöjen kuuleminen**
 - Tilojen asukaskäytön osalta: kuullaan esim taiteen perusopetuksen järjestöjä
(yhdessä KASKO ja KUVA) kerran vuodessa

Palveluverkkotarkastelussa: asukasyhdistykset ovat mukana toimialat ja kolmas sektori
- **Koulutusta tarjotaan myös järjestökumppaneille**
- **Vuonna 2022-23 Koulutusyhteistyö:**
 - koulutuksia ostettu järjestöiltä ja yhdistyksiltä esim. antirasismiin ja
 - osallistuvassa budjetoinnissa läpi menneeseen LGBTQ+koulutukseen liittyen,
 - järjestöiltä ostopalveluina ostettu myös muita kokonaisuuksia.
- **Vaikuttajatoimielimet: Vanhus- ja vammaisneuvostot**
 - Päätösvalmistelussa lähetetään lausunnoille esimerkkinä vammaisten lasten iltapäiväkerhotoimintaan liittyvissä kysymyksissä

3.4. Muita yhteistyömuotoja, sopimukset

- **Kaupunki kumppanina – sopimusperustainen yhteistyö ja aiesopimukset**
- Järjestöt, yhdistykset ja säätiöt ovat Helsingille tärkeitä kumppaneita.
- Järjestöjen kautta helsinkiläiset osallistuvat ja ovat osallisina rakentamassa kaupunkia, jossa jokainen voi elää oman näköistään elämää ja toimivaa arkea.

Kumppanuuden määritelmä: ”Kumppanuudella tarkoitetaan yleensä kahden toimijan välistä vastavuoroista ja luottamusperusteista yhteistyötä.” Järvensivu, Timo (2019)

”Kumppanuus

- toiminnan koordinoiminen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi
- resurssien täydentävyys
- vastavuoroinen ja luottamukseen perustuva vuorovaikutussuhde
- synnyttää lisäarvoa osapuolille (oppiminen)
- vaatii oman prosessin kehittyäkseen
- yhteinen päätöksenteko ja jaettu vastuu tuloksista/seurauksista”

Maijanen, H & Haikara, P (2014)

3.4. Muita yhteistyömuotoja 1/2

Ennen ulkoisen rahoituksen hakemuksen jättämistä tarvitaan järjestökumppanilta ns. **aiesopimus**, joka sitoo niin kumppania kuin rahoituksen hakijaakin (jos kaupunki/kasko hakijana).

Hakemuksen työsuunnitelmassa kuvataan yhteistyön muodot, tapahtumat, tuotteet ja hahmotetaan budjettia. Kun ulkopuolinen rahoitus on myönnetty, tehdään mukana olevien toimijoiden kanssa (esim. erilaiset järjestöt) partnerisopimus, jossa määritellään maksettavan rahoituksen määrä ja mitä kaikkea sillä rahalla pitää saada.

Tämä takaa sen, että järjestölle rahoitus on turvattu hankkeen toiminnan tiimoilta.

3.4. Muita yhteistyömuotoja 2/2

Toimiala voi olla rahoituksissa päähakija (ns. koordinaattori), tai tukea saava kumppani. Ennen yhteistyön aloittamista on tärkeä sopia ko palvelukokonaisuuden johdon ja esihenkilöiden kanssa, jotta varmistetaan **kumppanuusyhteistyön olevan linjassa strategian kanssa sekä toiminnan tavoitteita ja kasvatuskumppanuutta tukevaa sekä eettisiin periaatteisiin sitoutuvaa.**

Esimerkkejä kumppanuusyhteistyöstä:

Autismisäätiön kanssa alkanut yhteistyö heidän haettuaan ja saatuaan STEA-rahoitusta. Tässä Kasko on yhteistyökumppanina mukana.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Laajasalon paikallisyhdistys ry Laajasalon peruskoulussa: Tavoitteemme MLL Laajasalon paikallisyhdistyksen järjestämässä iltapäivätoiminnassa on luoda lapsille turvallinen, virikkeellinen ja viihtyisä iltapäivä koulun jälkeen, osaavien aikuisten valvonnassa ja ohjauksessa. Toimintaamme säätelee myös laki aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

4. Yhteystiedot ja ajankohtaiset asiat kaskon järjestöyhteistyössä

4.1. Kaskon yhteyshenkilöt järjestöyhteistyössä

VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS:

Leikkipuistot: Tiina Mesiniemi

Varhaiskasvatussyksiköt ja esiopetus: Raila Tiainen-Ala-Maunus

PERUSOPETUS:

Aamu- ja iltapäivätoiminta, avustusten valmistelijat: Emmi Halmirinne, Hanna Keränen, Leena Palve-Kaunisto

Kumppanuustoiminta: Leena Palve-Kaunisto, Hanna Keränen

Harrastaminen koulupäivän aikana: Sara Törmänen

Harrastamisen Suomen malli: Leena Palve-Kaunisto

LUKIO- JA AMMATILLINEN KOULUTUS, VAPAA SIVISTYSTYÖ:

Johtavat kuraattorit

Vapaa sivistystyö: Ville Ylikahri

Avustusvalmistelu: taloussuunnittelija Jarkko Heikkilä

RUOTSINKIELINEN PALVELUKOKONAISUUS, SVES (SMÅ, GRUND, ANDRA STADIET, ARBIS):

Yksiköiden päälliköt, rehtorit

Hallinto, OPPIMISSTILOJEN SUUNNITTELU:

Tilojen varaus Timmi-järjestelmän kautta, yhteyshenkilö: Ella Lönnroth

4.2. Ajankohtaista Kaskon järjestöyhteistyössä

- **Nykytilan kuvaus alkanut 02/2024**
- **Syksyllä laajempi tilaisuus Kaskon järjestöille:**
 - 1.10. Tapahtumatori**
 - Teemalla joka noussut toimijoilta saaduissa palautteissa: esim "Kohti antoisampaa järjestöyhteistyötä"
 - Ohjelma:
 - 9-9.30 Kaskon järjestöyhteistyön vuorovaikutusmallin esittely ja kommentointia
 - 9.30-10.30 "Työpaja Kohti antoisampaa järjestöyhteistyötä"
 - 10.30-11.00 yhteenveto.
- **1.8. aloittanut uusi palvelu perusopetuksessa, Perusopetuksen vapaa-ajan palvelut**
 - Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta
 - Vastaa yhdessä KUVA:n kanssa harrastamisen Suomen mallista
 - Koulujen kerhotoiminta
 - Vammaisten lasten loma-ajan toiminta yhdessä SOTEPE:n kanssa

5. Yhteenveto ja liitteet

5.1. Vuorovaikutusmalli yhteenvetona (1/2)

Järjestöyhteistyö	Palvelukokonaisuus	Vuorovaikutuksen muoto
Harrastamisen Suomen malli	Perusopetus	<ul style="list-style-type: none">Säännölliset neljä kertaa vuodessa tapahtuvat toimijatapaamisetHarrastusmessut
Iltapäivätoiminta	Perusopetus	<ul style="list-style-type: none">Palvelupäällikö käy syyslukukauden aikana jokaisen palveluntuottajan (43 toimijaa lv 2024-45) kanssa palveluverkkokeskustelun.Uusien järjestöjen kanssa tapaamisia on useampia mm. koulun, aluekoordinaattorin, talousyksikön ja palvelupäällikön kanssa.Toimialan järjestämät ohjaajatapaamiset/koulutukset 3-4 kertaa vuodessaPalveluntuottajat osallistuvat vuosittain kaupungin iltapäivätoiminnan palveluverkkosuunnitteluun sekä iltapäivätoiminnan hakuajan yhteydessä lasten toimintaan ottamisen valmisteluun.Viestintää sähköpostitse sekä avustusjärjestelmän kautta avustusten piirissä oleville seuroille (avustusmuodoista, hakuajoista, avustusinfoista)Viestintää yhteisen Teamsin kautta, jossa kootusti ohjeita, materiaaleja sekä yhteystietojaKaupungin hel.fi sivustolla on omat koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan sivustot, 1.8.2024 alkaen nimellä kaskon palveluissa Perusopetuksen vapaa-ajan palvelut
Yksiköiden oma järjestöyhteistyö	Perusopetus Leikki puistot Toinen aste	<ul style="list-style-type: none">Vuorovaikutus suoraan yksikön ja järjestön välilläYhteydenotot useimmiten rehtorin tai yksikön johtajan kanssa

5.1. Vuorovaikutusmalli yhteenvetona (2/2)

Järjestöyhteistyö	Palvelukokonaisuus	Vuorovaikutuksen muoto
Tilat	Koko toimiala	<ul style="list-style-type: none">• Ennen klo 17 tapahtuva tilavuokraus rehtorin kautta• Koulujen tilat varattavissa TIMMI-palvelun kautta (klo 17 jälkeen)• Leikkipuistot varattavissa suoraan ko. yksikön kautta, jatkossa Varaamon kautta• Tiloja varattavissa myös Varaamo-järjestelmän kautta
Vapaan sivistystyön järjestöavustukset	Vapaa sivistystyö	<ul style="list-style-type: none">• Työväenopiston avustusten hakemisesta kuulutukset• Avustusten saajille 2 x vuodessa infotilaisuudet, jossa käydään läpi toiminnan puolta sekä avustusmääräraha• Viestintä pääsääntöisesti sähköpostilla, jo olemassa oleville avustusten saajille
Lukioiden järjestöyhteistyö	Toinen aste	<ul style="list-style-type: none">• Johtavat kuraattorit tapaavat sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita 1-2 krt/vuodessa• Hyvinvointikahvilatoiminnan yhteydessä yhteistyötä eri toimijoihin• Somekanavat, esim. @kuraattorisoli
Stadin AO:n järjestöyhteistyö	Toinen aste	<ul style="list-style-type: none">• Meet and greet –tapahtuma kesällä

5.2. Liitteet

- Kartoituksessa saadut tiedot
 - VARE: excel (leikkipuistot)
 - POPA
 - LAV
 - SVES
- Hallinto
 - Asiantuntijoiden haastatteluiden jälkeen saadut tausta-aineistot
- [Avustukset Kaskossa](#)
- **Helsingin kaupungin eettiset periaatteet:** <https://www.hel.fi/fi/paatoksenteko-ja-hallinto/kaupungin-organisaatio/kaupungin-organisaatiokaavio/helsingin-kaupungin-eettiset-periaatteet>
- [Kaupunginkanslian uutiskirje järjestöille](#)